

Olsztyn, 15 stycznia 2018 r.

PS-VII.431.13.2017

Pan
Krzysztof Wiesław Hećman
Burmistrz Kętrzyna
ul. Wojska Polskiego 11
11-400 Kętrzyn

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Burmistrzowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miasta w Kętrzynie, ul. Wojska Polskiego 11, 11-400 Kętrzyn, NIP: 742-000-83-48, REGON: 000524387, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na obiektach cmentarnictwa wojennego rozmieszczonych na terenie miasta Kętrzyn.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Krzysztof Wiesław Hećman – Burmistrz Miasta Kętrzyn, wybrany w wyborach bezpośrednich 16 listopada 2014 r., urząd objął w dniu 2 grudnia 2014 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Miejskiej w Kętrzynie.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

- Halina Kuriata – Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego, Gospodarki Nieruchomościami i Infrastruktury Komunalnej w Urzędzie Miasta w Kętrzynie, na stanowisku od 1 maja 2015 r., od 1 marca 2017 zmiana nazwy komórki na Wydział Planowania Przestrzennego i Gospodarki Nieruchomościami.

Pełniąc jednocześnie obowiązki Naczelnika Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska od dnia 1 marca 2017 r. do 7 maja 2017 r., tj. do czasu zatrudnienia naczelnika tego Wydziału, który utworzono w oparciu o Zarządzenie Nr 23/2017 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Kętrzyn Burmistrza Miasta Kętrzyn.

[Dowód: akta kontroli str. 3-6]

- Mirosława Tabaka – Naczelnik Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska w Urzędzie Miasta w Kętrzynie, na zajmowanym stanowisku od 8 maja 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3; 7-8]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Jan Kosiorek – inspektor wojewódzki - samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 49/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.1032.2017 z dnia 31 października 2017 r., który w dniu 31 października 2017 r. złożył oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 9-10]

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki - samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.1033.2017 z dnia 31 października 2017 r., która w dniu 31 października 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 11-12]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 17 listopada 2017 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 8 (2017).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Miejskiej Kętrzyn zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 17 listopada 2017 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-VII.431.13.2017 z dnia 25 października 2017 r. W dniu kontroli jednostkę reprezentowała Teresa Dudzińska, Sekretarz Miasta Kętrzyn, której kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.26.2017 zawartego w dniu 30 czerwca 2017 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Miejską Kętrzyn w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 3374 z 8 sierpnia 2017 r.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miasta Kętrzyna ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności rozpoznano, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z przedmiotu kontroli - do dnia 28 lutego 2017 r. realizował Wydział Planowania Przestrzennego, Gospodarki Nieruchomościami i Infrastruktury Komunalnej w Urzędzie Miasta w Kętrzynie (od 1 marca 2017 r. nazwa komórki: Wydział Planowania Przestrzennego i Gospodarki

Nieruchomościami). Od dnia 1 marca 2017 r., wskutek reorganizacji Urzędu Miasta Kętrzyn, kontrolowane zadania przekazano do zakresu działania wydzielonego Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska. Wykonywanie kontrolowanych zadań przez ww. komórki nie znalazło jednak odzwierciedlenia w przedłożonym regulaminie organizacyjnym jednostki, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 67/2016 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Kętrzyna, jak też w kolejnych jego zmianach. Ww. Zarządzenie utraciło moc w związku z wejściem w życie Zarządzenia Nr 219/2017 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 26 października 2017 r., wprowadzającego nowy regulamin. Kontrolowane zadania z zakresu administracji rządowej nie zostały ujęte również w obowiązującym regulaminie. Nadzór nad kontrolowaną komórką organizacyjną sprawuje Burmistrz Kętrzyna.

[Dowód: akta kontroli str. 13-30]

Nieujęcie kontrolowanych zadań w regulaminie organizacyjnym jednostki, które wynika z niedopatrzenia, skutkuje trudnościami w ustaleniu właściwej komórki organizacyjnej realizującej powierzone zadania. Odpowiedzialność za powyższy stan ponosi kierownik kontrolowanej jednostki.

Obowiązek pieczy nad obiektami cmentarnictwa wojennego, niezależnie od woli podpisania porozumienia w tym zakresie z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim, powinien być przypisany do odpowiedniej komórki z uwagi na zapis art. 7 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 681), który stanowi, że bezpośredni dozór nad stanem grobów i cmentarzy wojennych sprawują gminy. W razie uszkodzenia grobu lub jakichkolwiek urządzeń na cmentarzu wojennym wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany zawiadomić o tym wojewodę.

W toku kontroli ustalono, że obowiązki wynikające z powierzonych gminie zadań wykonuje ~~na terenie Kę~~ a – inspektor, Ogrodnik Miasta w Wydziale Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Kętrzynie. Stosowny zapis: "Nadzór nad utrzymaniem cmentarzy komunalnych oraz sprawowanie pieczy nad realizacją zadania zleconego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn", został ujęty w części D pkt 1, w kolejności 3 (błędna numeracja) zakresu czynności, przyjętego przez pracownika do wiadomości i przestrzegania z datą 16 listopada 2016 r.

Informacji do spisanego protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień udzielał kontrolującym pracownik realizujący powierzone zadania, który ponadto udostępniał niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 31-33]

Z okazanej kontrolującym dokumentacji wynika, że na stanowisku pracy jest prowadzona podteczka oznaczona symbolem komórki organizacyjnej oraz symbolem klasyfikacyjnym: BKO.7045.7.2017, do którego zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt przypisane jest hasło: „Utrzymanie miejsc grzebalnych” i podtytuł: „Porozumienie. Dotacja na cmentarze 2017 rok”, z kat. arch. akt B-5. Zgromadzona w niej dokumentacja obejmuje m.in.: korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z przejęciem w 2017 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych wraz z przedmiotowym

Porozumieniem, pismo z urzędu wojewódzkiego w Olsztynie w sprawie zwiększenia planu dotacji w dziale 710 rozdział 71035 o kwotę 8.000 zł, informację z urzędu wojewódzkiego w Olsztynie o możliwości zwiększenia dotacji na 2017 r., sprawozdanie z realizacji zadania dot. opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi za I okres 2017 r., umowę z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej „Komunalnik” Sp. z o.o. w Kętrzynie na utrzymywanie grobów wojennych, protokoły odbioru prac wraz z dokumentacją fotograficzną z 31 sierpnia 2017 r., 29 września 2017 r. i 31 października 2017 r., kserokopię faktury wystawionej przez PGK za realizację przedmiotu umowy na kwotę 2.000 zł, zawiadomienie o przedmiotowej kontroli.

Dodatkowo prowadzona jest teczka oznaczona symbolem ZIK.414 „Opieka nad pomnikami i miejscami pamięci”, z kat. „A”, w której znajdują się karty obiektów posiadających status grobu wojennego:

- 1) cmentarz żołnierzy armii niemieckiej, rosyjskiej, francuskiej i rumuńskiej z I wojny światowej przy ul. Kasztanowej w Kętrzynie,
- 2) mogiła zbiorowa dr. Ludwiga Diehla i 30 pielęgniarek zamordowanych w 1945 r. przez Armię Radziecką, położona przy ul. M. Curie-Skłodowskiej w Kętrzynie (na terenie Szpitala Powiatowego).

Nadzorowi konserwatorskiemu podlega zarówno cmentarz z I wojny światowej, jak i mogiła zbiorowa z II wojny światowej, z uwagi na ujęcie tych obiektów w gminnej ewidencji zabytków. Mając na uwadze zaplanowane i prowadzone prace o charakterze porządkowym, w 2017 r. nie zachodziła konieczność dokonywania uzgodnień ze służbami konserwatorskimi. W przyszłym roku, w miarę dostępnych środków finansowych, planowana jest wymiana drewnianych krzyży na cmentarzu z I wojny światowej przy ul. Kasztanowej.

[Dowód: akta kontroli str. 34-35]

W związku z powyższym pracownika UM w Kętrzynie pouczono o potrzebie aktualizowania kart ewidencyjnych w przypadku prowadzenia prac remontowych, które w istotny sposób wpływają na zmianę wyglądu obiektu cmentarnictwa wojennego. Powyższe należy dokonać poprzez uzupełnienie lub dołączenie do poszczególnej karty stosownego opisu (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania), wraz z dodatkową dokumentacją fotograficzną. Pozwoli to na prześledzenie historii obiektu i prowadzonych na nim działań. Karty należy uzupełniać i poprawiać również w oparciu o pozyskane z różnych źródeł informacje, np. odnośnie liczby, nazwisk czy narodowości pochowanych.

Zadania będące przedmiotem kontroli kontrolowana jednostka przejęła na mocy Uchwały Nr XXXVIII/232/17 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 6 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia przez Gminę Miejską Kętrzyn do wykonania w roku 2017 zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Na tej podstawie Burmistrz Kętrzyna w dniu 30 czerwca 2017 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-VII.5230.1.26.2017. Określone w nim środki finansowe w kwocie 8.000 zł wpłynęły na konto jednostki w dniu 7 lipca 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 36]

W 2017 r. bieżące utrzymywanie w stanie należytym cmentarza z I wojny światowej przy ul. Kasztanowej w Kętrzynie oraz mogiły wojennej personelu medycznego, położonej na terenie

Szpitala Powiatowego w Kętrzynie, Burmistrz Miasta Kętrzyn zlecił spółce miejskiej - Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej „Komunalnik” Sp. z o.o. w Kętrzynie, na podstawie umowy Nr BKO.7045.7.2017 z dnia 1 sierpnia 2017 r.

Zgodnie z ww. umową wykonawca zobowiązał się wykonać jeden raz w miesiącu, w okresie od dnia podpisania umowy do 30 listopada 2017 r., następujące prace:

- 1) pielęgnację trawników, polegającą na koszeniu, grabieniu i wywiezieniu skoszonej trawy, liści i śmieci,
- 2) pielęgnację nasadzeń krzewów, polegającą na usunięciu suchych, uszkodzonych pędów, przycinaniu i odchwaszczaniu żywopłotu i krzewów, wycięciu samosiewów przerastających nasadzenia,
- 3) pielęgnację alejek żwirowych, ich odchwaszczanie, grabienie, zbieranie nieczystości.

Dodatkowo, w ramach tej umowy, zleceniodawca zlecił jednorazową konserwację drewnianych krzyży na cmentarzu z I wojny światowej przy ul. Kasztanowej, polegającą na wyczyszczeniu pozostałości starej warstwy farby oraz dwukrotnym pomalowaniu farbami typu lakierobejca, w terminie do 31 sierpnia 2017 r.

Środki finansowe na określone w umowie wynagrodzenie w kwocie 8.000 zł pochodzą z dotacji Wojewody, a jego wypłata następuje w 2 ratach: za prace wykonane do 31 sierpnia 2017 r. – 2.000 zł, a za prace wykonane do 30 listopada 2017 r. - 6.000 zł.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, monitoring bieżący nad stanem utrzymania mogiły wojennej i cmentarza wojennego sprawuje osoba zatrudniona na stanowisku Ogrodnika Miasta. W ramach nadzoru, w celu potwierdzenia wykonania zadań przez wykonawcę, na koniec każdego miesiąca trwania umowy następuje odbiór prac. Czynność ta jest każdorazowo dokumentowana protokołem podpisanym przez przedstawicieli obu stron umowy, do którego dołączane są fotografie uporządkowanych obiektów. W badanym okresie odbiór prac nastąpił w dniach: 31 sierpnia 2017 r., 29 września 2017 oraz 31 października 2017 r. Przedstawicielem zamawiającego była Katarzyna Krynicka, która we wszystkich przypadkach potwierdzała wywiązanie się wykonawcy z warunków umowy.

[Dowód: akta kontroli str. 34-35; 37-48]

Na dzień kontroli z dotacji Wojewody w wysokości 8.000 zł, przekazanych na realizację zadań z zakresu bieżącego utrzymania grobów i cmentarza wojennych, wydatkowano 2.000 zł, tj. 25%. Pozostała część dotacji w wysokości 6.000 zł stanowi należne wynagrodzenie określone w umowie Nr BKO.7045.7.2017 z dnia 1 sierpnia 2017 r., które zostanie wypłacone po wykonaniu drugiego etapu prac. Na realizację powierzonego zadania Gmina Miejska Kętrzyn nie przewidziała środków własnych.

[Dowód: akta kontroli str. 49]

W celu udokumentowania wydatków z dotacji Wojewody kontrolującym przedstawiono fakturę nr 0013/08/17/ZOiZ z dnia 31 sierpnia 2017 r., wystawioną przez PGK „Komunalnik” Sp. z o.o. w Kętrzynie na kwotę 2.000 zł. Należność została przelana na rachunek bankowy wykonawcy w dniu 7 września 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 50-51]

Na podstawie przedłożonych dokumentów księgowych ustalono, że zostały one opisane stosownie do § 3 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.26.2017 zawartego pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Miejską Kętrzyn w dniu 30 czerwca 2017 r., tj. wskazano źródła

finansowania, sprawdzono i podpisano przez osoby uprawnione pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Zgodnie z przedmiotowym Porozumieniem, sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadań w nim określonych, następuje w dwóch terminach: do dnia 15 września 2017 r. i do dnia 15 stycznia 2018 r. Jednostka kontrolowana dotrzymała wyznaczonego terminu rozliczenia powierzonego zadania nadając w dniu 11 września 2017 r. pisemne sprawozdanie okresowe I z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2017 r. (data wpływu do urzędu wojewódzkiego w Olsztynie 12 września br.). Dokonując oceny formalnej oraz merytoryczno-finansowej rozliczenia nie stwierdzono braków ani błędów w tym zakresie.

Kontrolującym udzielono wyjaśnień, że w badanym okresie nie odnotowano skarg na stan utrzymania obiektów cmentarnictwa wojennego, jak też aktów wandalizmu. Patronat społeczny nad cmentarzem wojennym przy ul. Kasztanowej sprawuje Towarzystwo Miłośników Ziemi Kętrzyńskiej im. Zofii Licharewej w Kętrzynie, które przyczyniło się do odnowienia tej nekropolii w 2004 r. Groby wojenne są odwiedzane przez wycieczki szkolne i mieszkańców, którzy okolicznościowo składają znicze. Urząd Miasta w Kętrzynie corocznie w okresie przed 1 listopada, tj. dniem Wszystkich Świętych, zakupuje i zapala znicze.

[Dowód: akta kontroli str. 34-35]

W dniu kontroli, w obecności pracownika realizującego kontrolowane zadania, przeprowadzono oględziny dwóch obiektów cmentarnictwa wojennego (mogiła wojenna przy ul. M. Curie-Skłodowskiej i cmentarz wojenny przy ul. Kasztanowej), które wykazały, że opieka nad nimi jest sprawowana w sposób nie budzący zastrzeżeń. Podczas oględzin kontrolującym wskazano potrzebę wymiany drewnianych krzyży na cmentarzu wojennym. W celu przybliżenia historii cmentarza z I wojny światowej turystom, w tym z zagranicy - przy obiekcie od strony ul. Sikorskiego i od strony ul. Gdańskiej, umieszczone zostały tablice informacyjne w trzech wersjach językowych: polskim, rosyjskim i niemieckim.

[Dowód: akta kontroli str. 52-58]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny, wnoszę o wskazanie w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta w Kętrzynie komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację zadań związanych z opieką nad grobami i cmentarzami wojennymi.

Proszę Pana Burmistrza o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki